

IN1010 våren 2022

Tirsdag 8. februar

Arv og subklasser - del 2:

Polymorfi

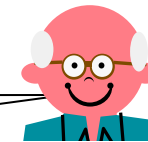
Konstruktører i subklasser

Stein Gjessing

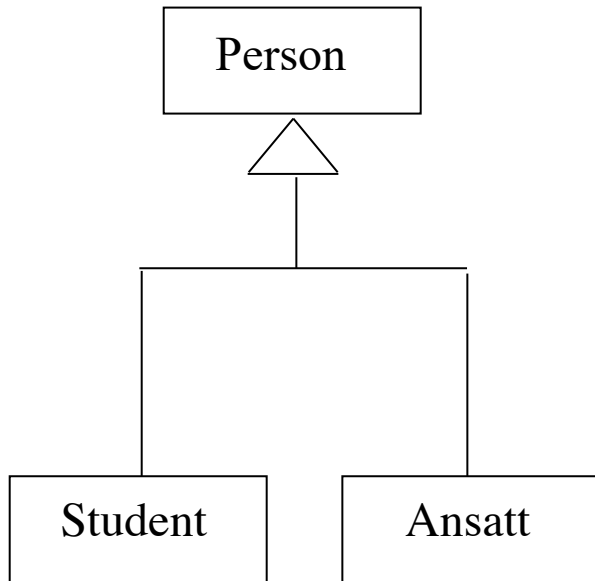
Dagens tema

- **Polymorfi**
- Når bruker vi arv / når bruker vi komposisjon
- **Konstruktører i subklasser**

"Polymorfi"
- fint navn, men det er
ikke så vanskelig

Når du planlegger
programmet

Når du planlegger
og kjører programmet

```
class Person {
    String navn;
    int tlfnr;
    boolean gyldigTlfnr() { . . . }
}
```

```
class Student extends Person {
    String program;

    void byttProgram(String nytt) {
        program = nytt;
    }
}
```

```
class Ansatt extends Person {
    int lønnstrinn;
    int antallTimer;

    void lønnstillegg(int tillegg) {
        lønnstrinn += tillegg;
    }
}
```

Når du (planlegger
og) kjører programmet

navn
tlfnr
gyldigTlfnr()

Person-
objekt

navn
tlfnr
gyldigTlfnr()

program
byttProgram()

Student-
objekt

navn
tlfnr
gyldigTlfnr()

lønnstrinn
antallTimer
lønnstillegg()

Ansatt-
objekt

Superklasser og subklasser

Superklasse →

```
class Person {  
    String navn;  
    int tlfnr;  
    boolean gyldigTlfnr() { . . . }  
}
```

```
class Student extends Person {  
    String program;  
  
    void byttProgram(String nytt) {  
        program = nytt;  
    }  
}
```

Subklasse

og

Superklasse ←

Subklasse →

```
class Ansatt extends Person {  
    int lønnstrinn;  
    int antallTimer;  
  
    void lønnstillegg(int tillegg) {  
        lønnstrinn += tillegg;  
    }  
}
```

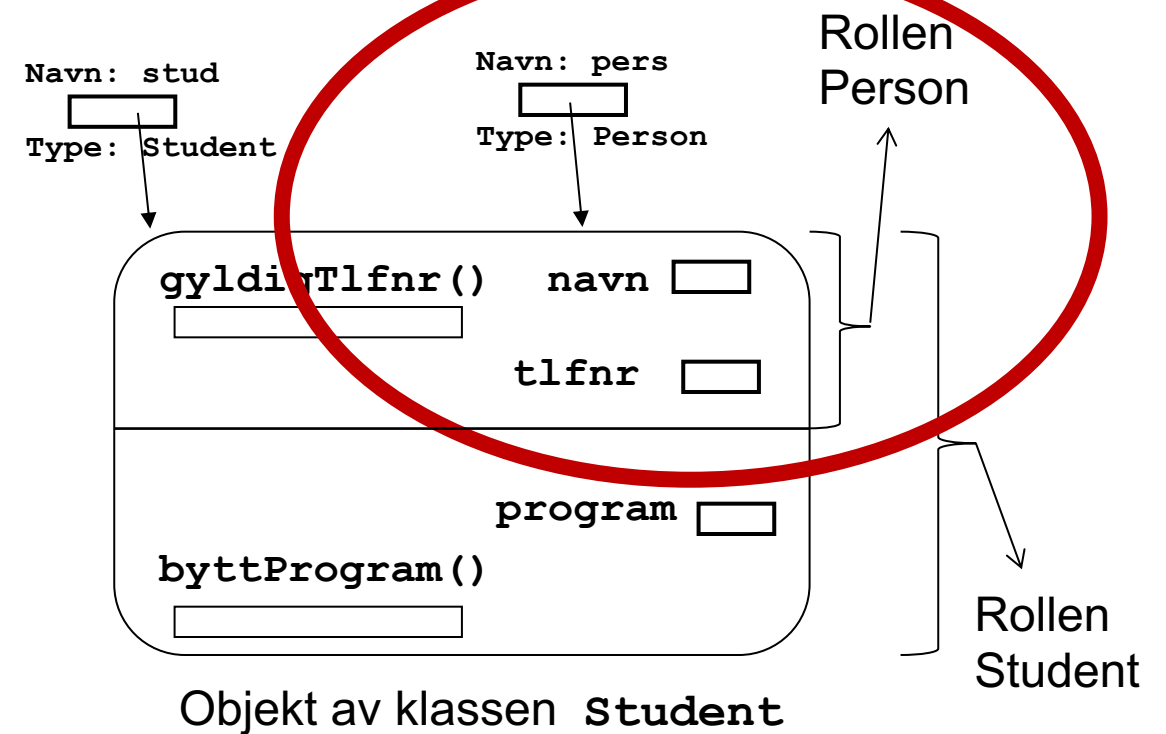
Java er et sterkt typet programmeringsspråk:
I enden av en **Person pers** - peker vil vi alltid
se et objekt med **Person**-egenskaper


```
Student stud;  
Person pers;  
stud = new Student();  
pers = stud;
```

```
class Person {  
    String navn;  
    int tlfnr;  
    boolean gyldigTlfnr() { . . . }  
}
```

```
class Student extends Person {  
    String program;  
    void byttProgram(String nytt) { . . . }  
}
```

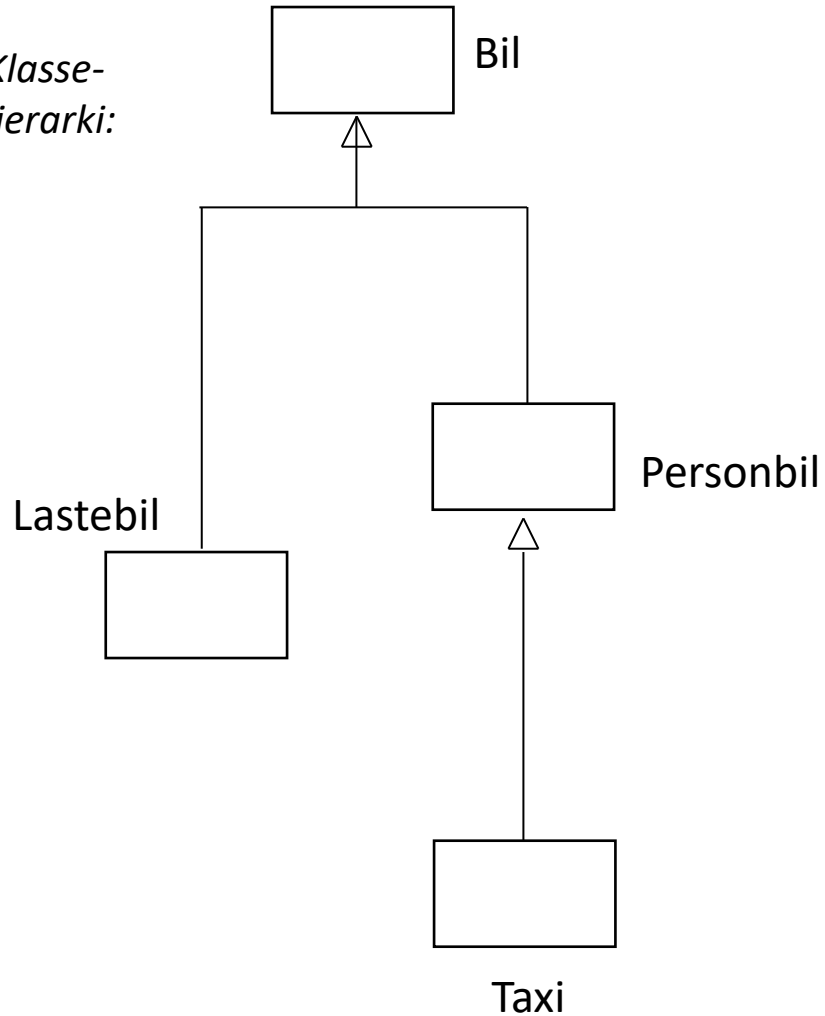

Polymorfi - motivasjon

NYTT

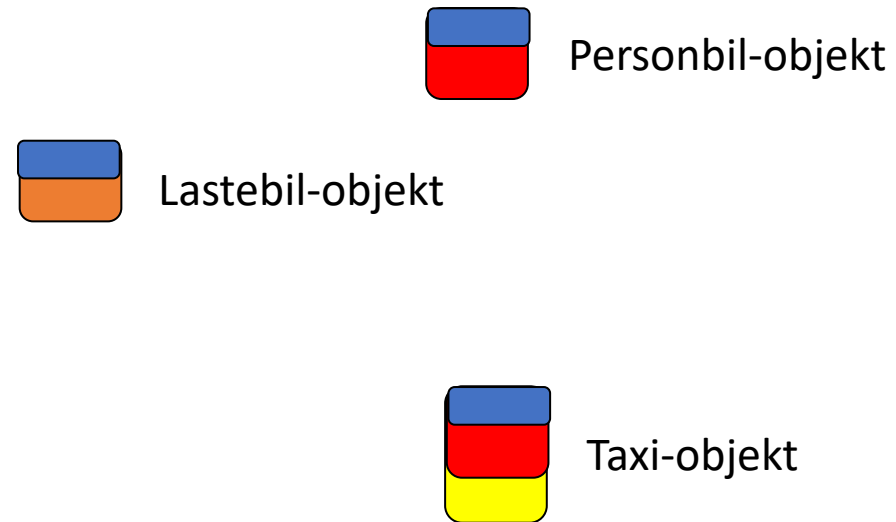
Alle biler skal betale skatt – men ikke like mye

Klasse-
hierarki:

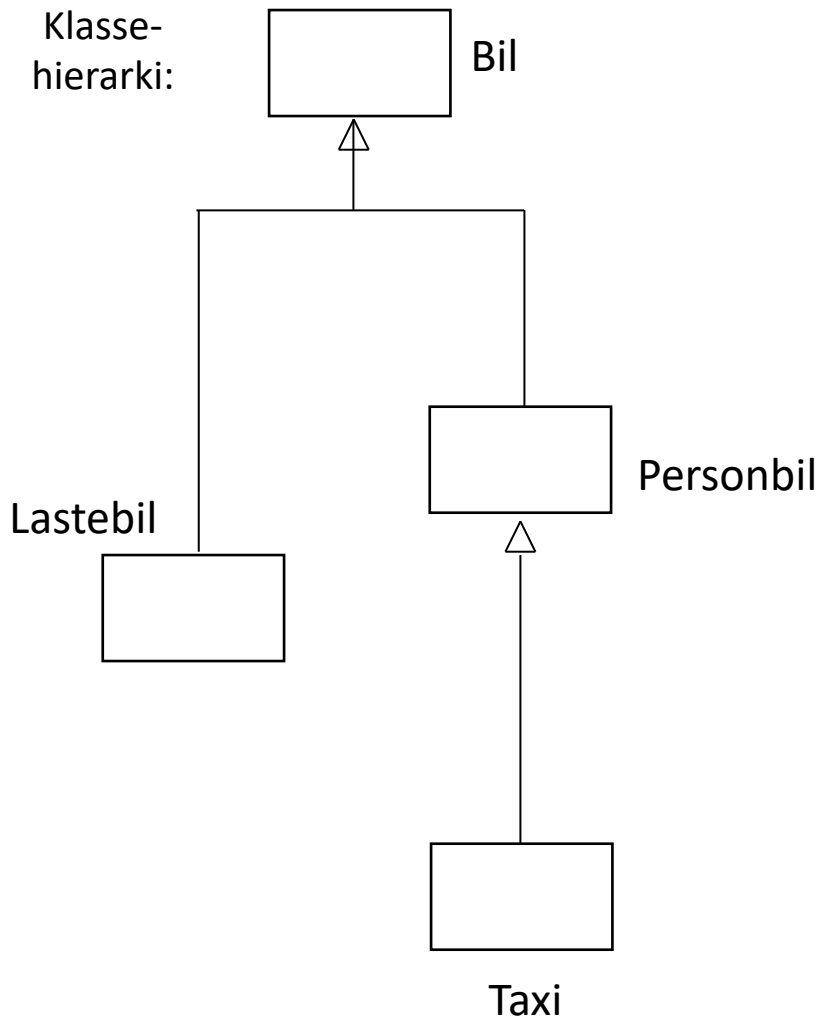

 Bil-objekt

*Eksempler på
noen objekter*

Alle biler betaler skatt – men ikke like mye


```
class Bil {
    protected double pris;
    protected String regNr;
    public double skatt(){return 0;}
}

class Personbil extends Bil {
    protected int antPass;
    public double skatt( ){return pris;}
    . . .
}

class Lastebil extends Bil {
    protected double lasteVekt;
    public double skatt(){return pris * 0.25;}
    . . .
}

class Taxi extends Personbil {
    protected int loyveNr;
    public double skatt(){return pris * 0.1; }
    . . .
}
```


Polymorfi


```

class Bil {
    protected double pris;
    protected String regNr;
    public double skatt(){return 0;}
}

class Personbil extends Bil {
    protected int antPass;
    public double skatt( ){return pris;}
    . . .
}

class Lastebil extends Bil {
    protected double lasteVekt;
    public double skatt(){return pris * 0.25;}
    . . .
}

class Taxi extends Personbil {
    protected int loyveNr;
    public double skatt(){return pris * 0.1; }
    . . .
}

```

protected double pris
 public double skatt( ) {return 0;}

objekt

protected double pris
 public double skatt( ) {return 0;}

---

protected int antPassasjer
 public double skatt( ) {return pris ;}

Personbil-objekt

protected double pris
 public double skatt( ) {return 0;}

---

private double lastevekt
 public double skatt( ) {return pris*0.25;}

Lastebil-objekt

protected double pris
 public double skatt( ) {return 0;}

---

protected int antPassasjer
 public double skatt( ) {return pris ;}

---

protected String loyveld
 public double skatt( ) {return pris*0.1;}

Taxi-objekt

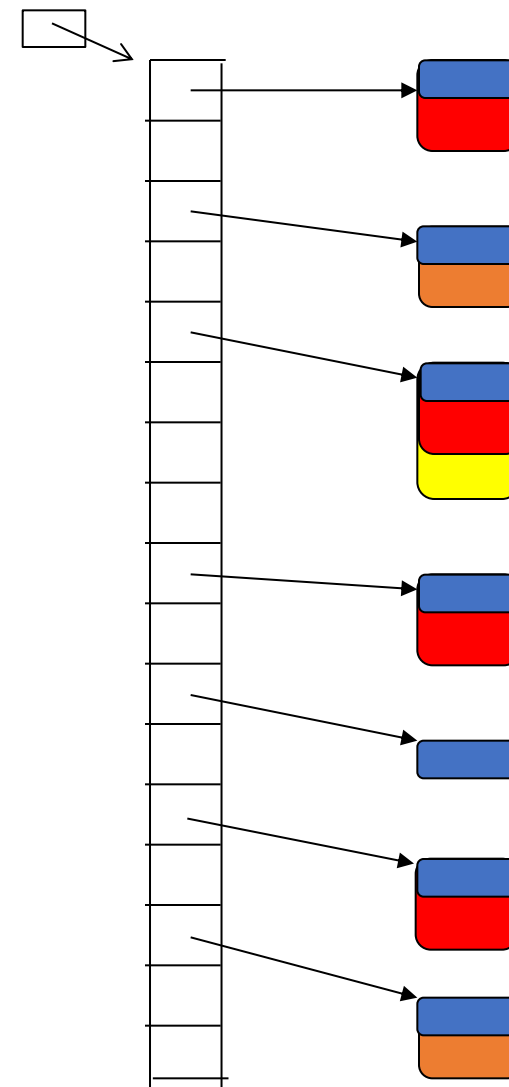
Polymorfi - motivasjon

Vi har en «database» med mange biler

Vi ønsker å skrive ut hva hver enkelt bil i databasen vår skal betale i skatt

```
Bil[] bilTab = new Bil[1000];  
.  
.  
.  
// Lag objekter og fyll inn i arrayen  
.  
.  
.  
for (Bil b: bilTab) {  
    System.out.println("Skatt: " + b.skatt());  
}
```

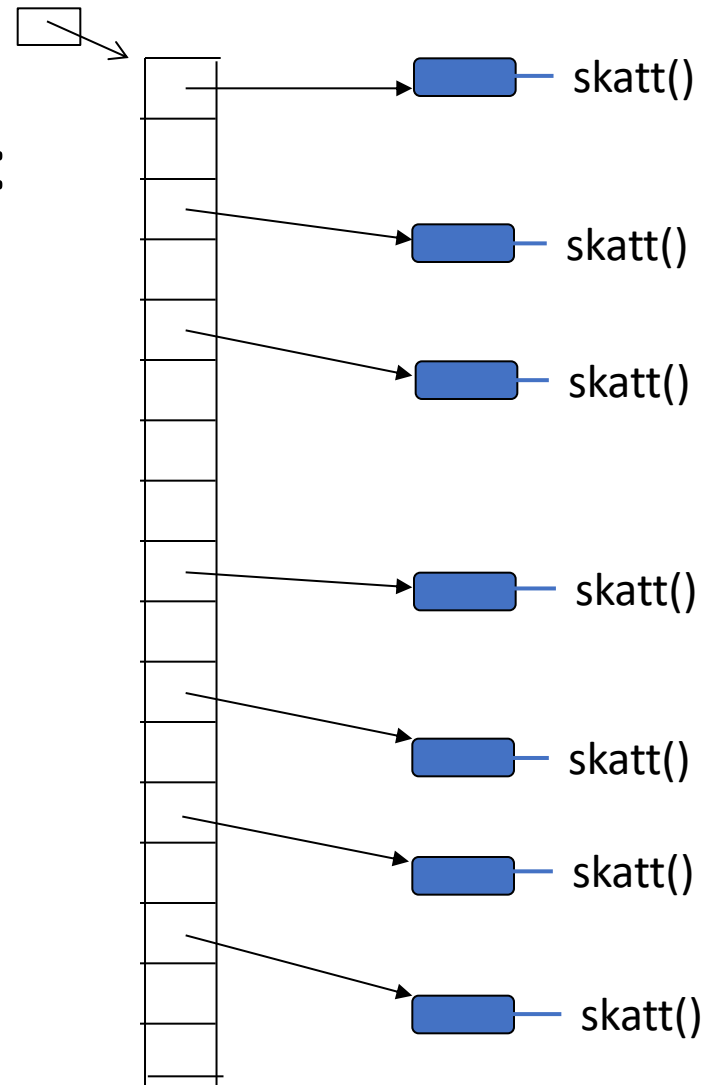
Bil[] bilTab

Kompilatoren ser dette:
og tror at datastrukturen ser slik ut:

```
Bil[] bilTab = new Bil[1000];  
.  
.  
.  
// Lag objekter og fyll inn i arrayen  
.  
.  
.  
for (Bil b: bilTab) {  
    System.out.println("Skatt: " + b.skatt());  
}
```

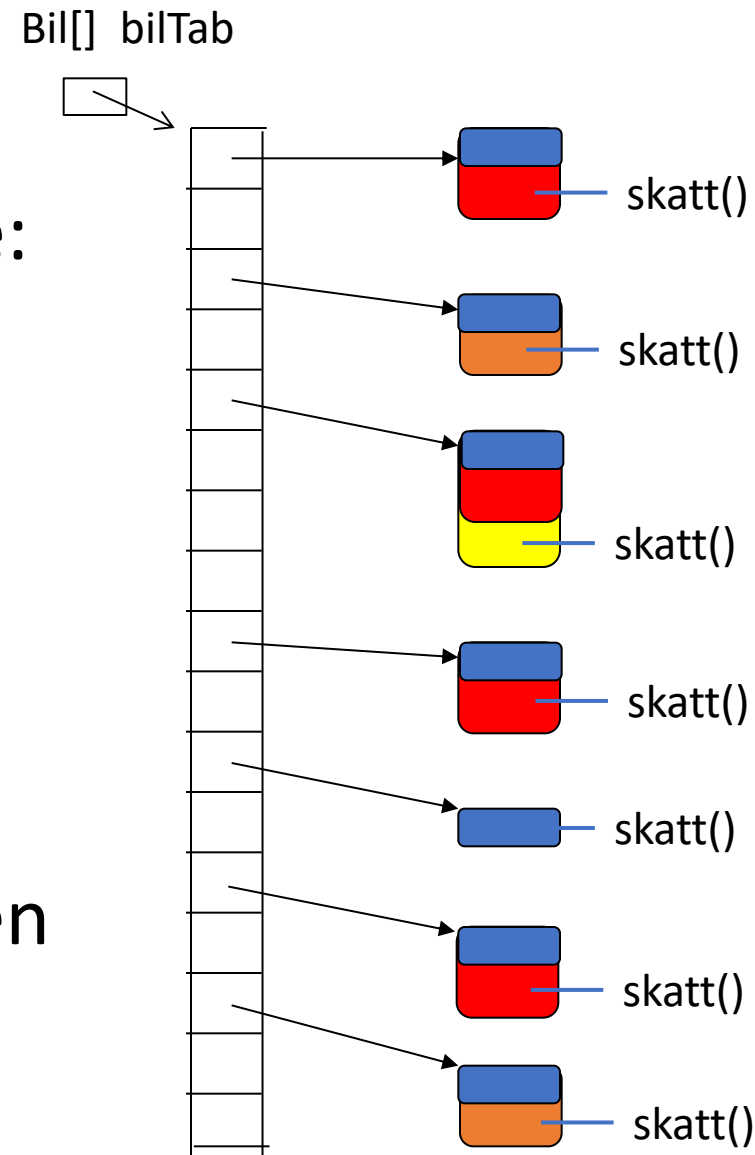
Bil[] bilTab

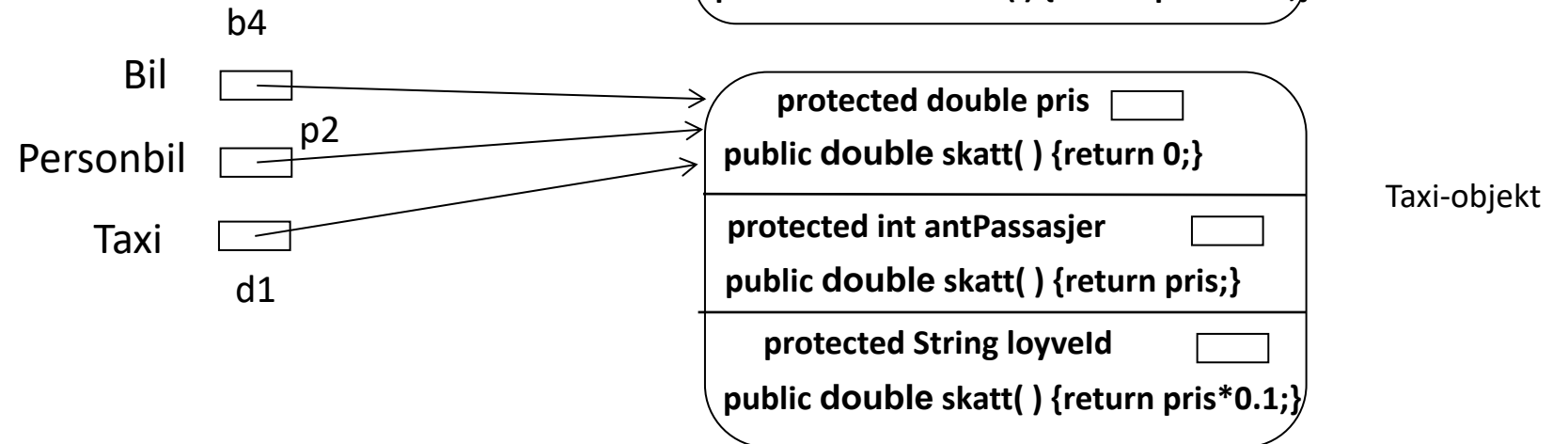
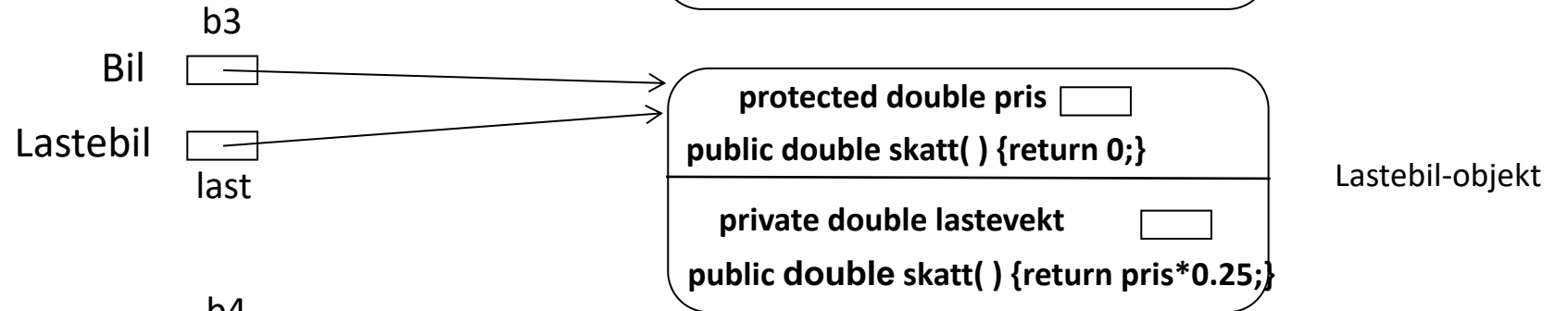
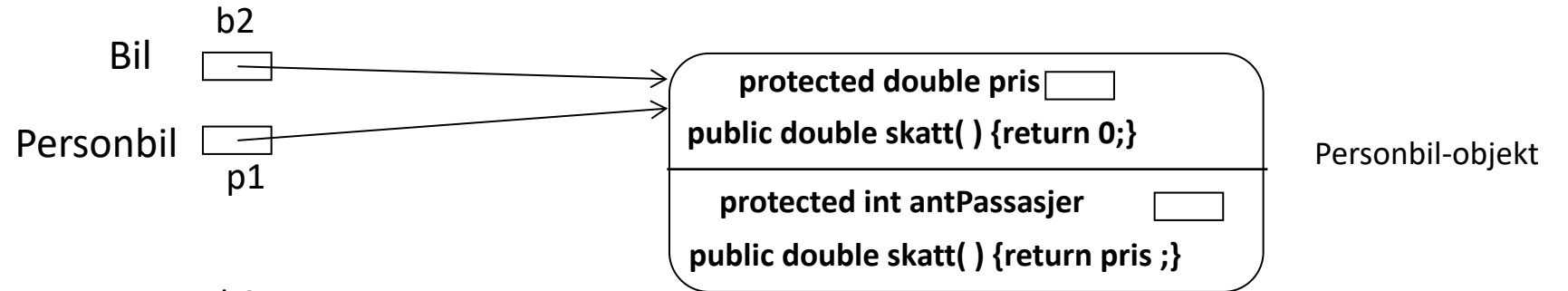
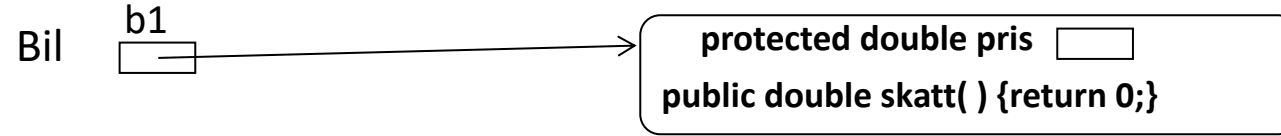
Polymorfi gjør At kjøretidsystemt gjør dette:

```
Bil[] bilTab = new Bil[1000];  
.  
.  
// Lag objekter og fyll inn i arrayen  
.  
.  
for (Bil b: bilTab) {  
    System.out.println("Skatt: " + b.skatt());  
}
```

dvs. kjøretidsystemt bruker metoden
i den nederste subklassen -
det objektet «virkelig» er:

Polymorfi

Derfor:

Alle betaler uansett den skatten som er best definert av **objektets** type

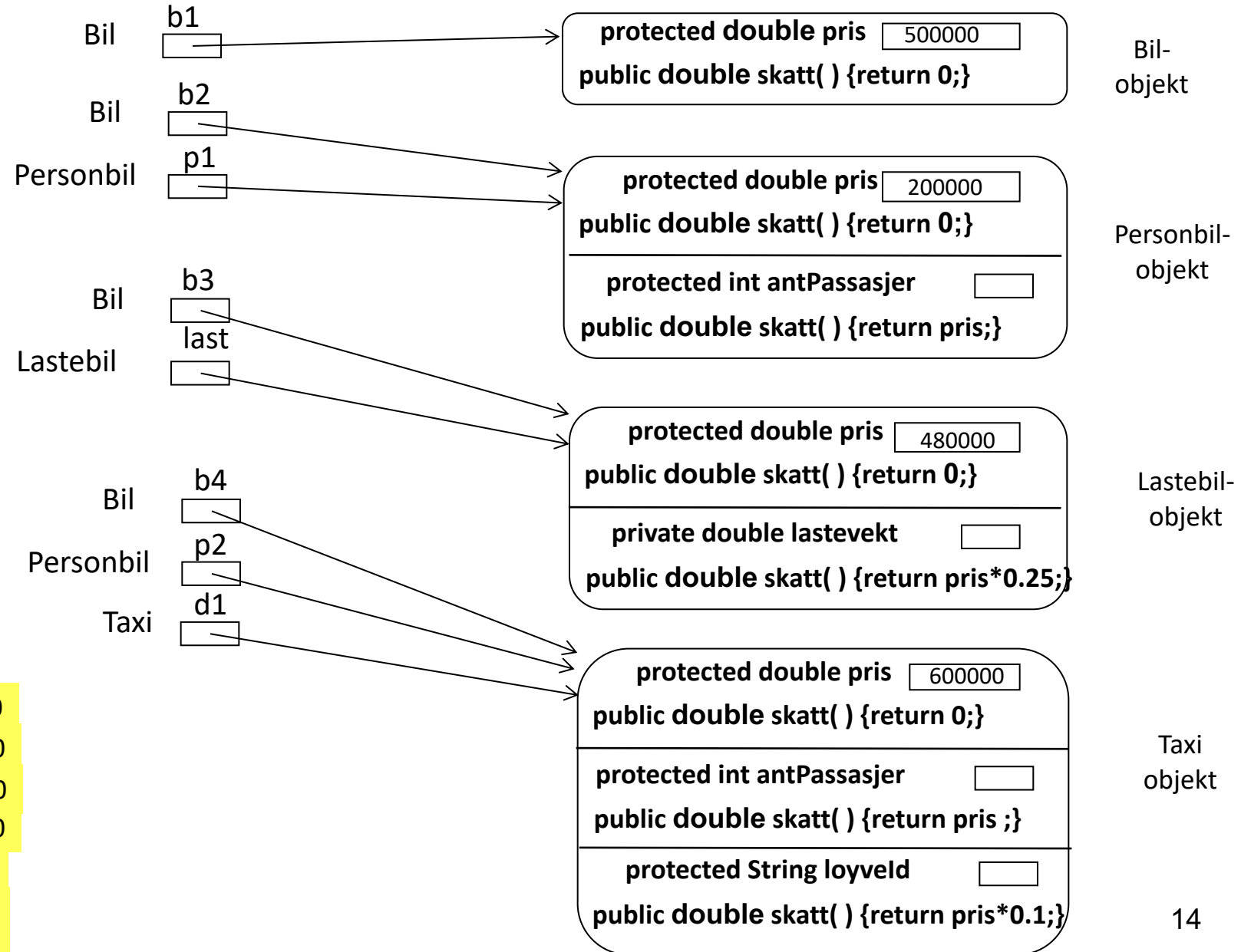
uavhengig av referansetypen som brukes for å komme til objektet

Redefinering av metoder - polymorfi

- Vi har tidligere sett at med subklasser kan vi utvide en eksisterende klasse med nye metoder (og nye variabler)
- En subklasse kan også deklare en metode med ***samme signatur*** som en metode i superklassen, men med ulikt innhold i subklassen.
- Den nye metoden i subklassen vil redefinere (omdefinere, erstatte, overskrive, overstyre) (engelsk: override) metoden som er definert i superklassen
- Metoder som kan redefineres på denne måten kalles ***polymorfe metoder*** (også kalt *virtuelle* metoder)
- I Java er alle metoder polymorfe, så sant de ikke er deklartert med **final**
- **Kompilatoren** bestemmer **at** det er lov, **kjøretidsystemet** **hvilken** metode som utføres, og det er den metoden som er lengst nede i objektets klassehierarki som utføres.

Polymorfi: eksempel

Hva blir:

b1.skatt()	0
b2.skatt()	200000
p1.skatt()	200000
b3.skatt()	120000
last.skatt()	120000
b4.skatt()	60000
p2.skatt()	60000
d1.skatt()	60000


```
class Bil {
    protected double pris;
    protected String regNr;
    public double skatt(){return 0;}
}

class Personbil extends Bil {
    protected int antPass;
    @Override
    public double skatt( ){return pris;}
    . . .
}

class Lastebil extends Bil {
    protected double lasteVekt;
    @Override
    public double skatt(){return pris * 0.25;}
    . . .
}

class Taxi extends Personbil {
    protected int loyveNr;
    @Override
    public double skatt(){return pris *0.1; }
    . . .
}
```

Bruk annotasjonen @Override

Bruk annotasjonen:
@Override


```
class Bil {
    protected double pris;
    protected String regNr;
    public double skatt(){return 0;}
}

class Personbil extends Bil {
    protected int antPass;
    @Override
    public double skatt( ){return pris;}
    . . .
}

class Lastebil extends Bil {
    protected double lasteVekt;
    @Override
    public double skatt(int i){return pris * 0.25;}
    . . .
}

class Taxi extends Personbil {
    protected int loyveNr;
    @Override
    public double skatt(){return pris *0.1; }
    . . .
}
```

Kompilatoren gir
feilmelding:

```
MacBook-Pro:programmer steing$ javac BrukHashMap.java
BrukHashMap.java:32: error: method does not override or implement a method from a supertype
    @Override
    ^
1 error
MacBook-Pro:programmer steing$
```


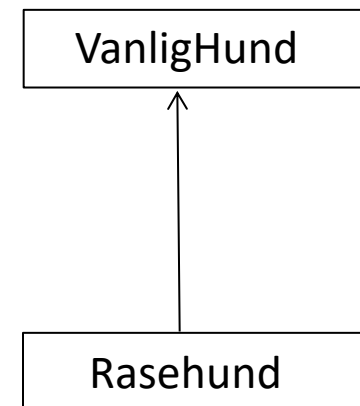
Polymorfi: Nytt eksempel

```
class VanligHund {  
    // ...  
    public void bjeff() {  
        System.out.println("Vov-vov");  
    }  
}
```

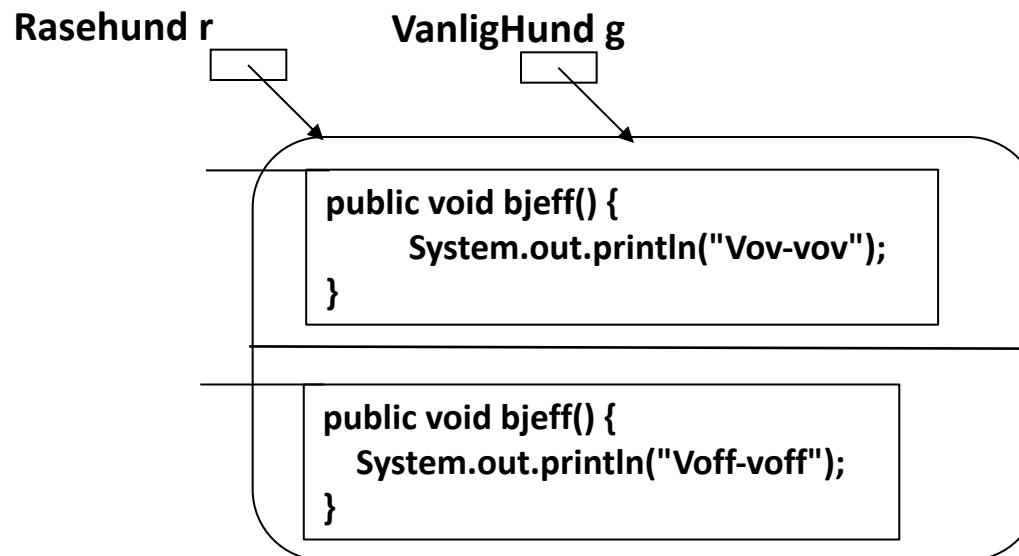
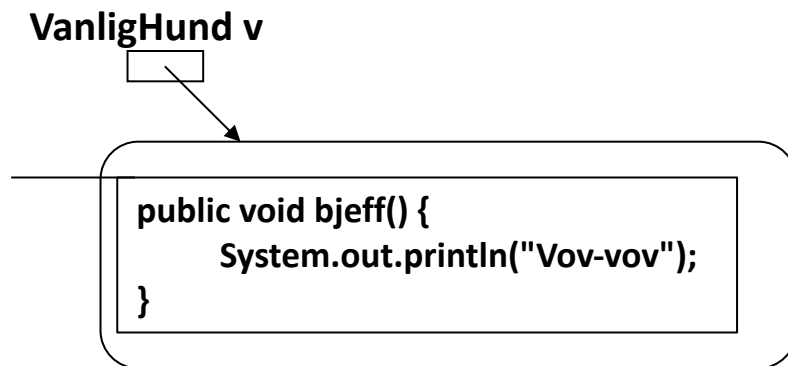
For objekter av typen
VanligHund er det
denne metoden som
gjelder.

```
class Rasehund extends VanligHund {  
    // ...  
    @Override  
    public void bjeff() {  
        System.out.println("Voff-voff");  
    }  
}
```

For objekter av typen
Rasehund er det denne
metoden som gjelder.

Polymorfi: eksempel

Anta dette programmet:

```
VanligHund v = new VanligHund();  
Rasehund r = new Rasehund();  
VanligHund g = r;
```

Hva skrives ut ved hvert av kallene:

```
v.bjeff();            Vov-vov  
r.bjeff();            Voff-voff  
g.bjeff();            Voff-voff
```

Polymorfi – eksempel

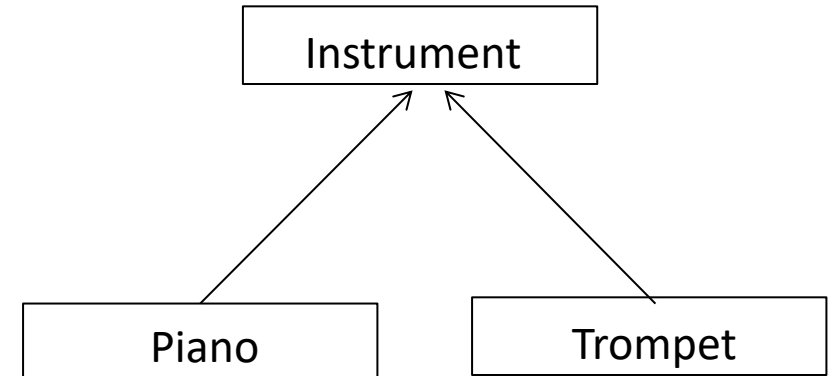
Instrument inst

```
void skrivDefinisjon() {
    System.out.println("Et instr . . .");
}
```

```
void skrivDefinisjon(String overskrift) {
    System.out.println("En trompet . . . ");
}
```

```
class Musikk{
    public static void main (String[] args) {
        Instrument inst = new Trompet();
        inst.skrivDefinisjon();
    }
}
class Instrument {
    public void skrivDefinisjon() {
        System.out.println("Et instrument er noe man kan spille på");
    }
}
class Piano extends Instrument {
    public void skrivDefinisjon () {
        System.out.println("Et piano er et strengeinstrument");
    }
}
class Trompet extends Instrument {
    public void skrivDefinisjon (String overskrift) {
        System.out.println(overskrift);
        System.out.println("En trompet er et blåseinstrument");
    }
}
```

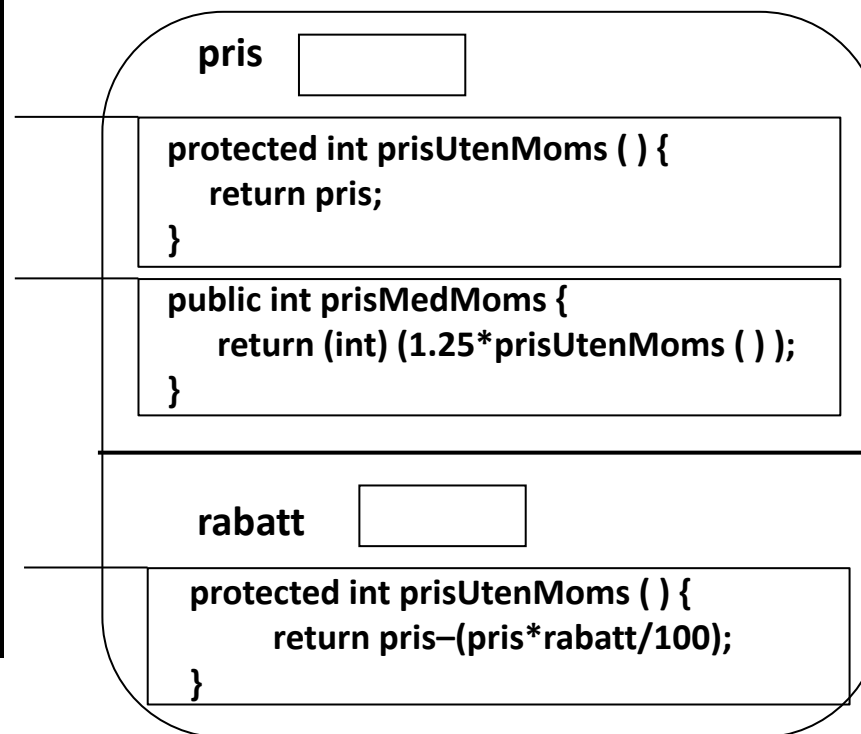
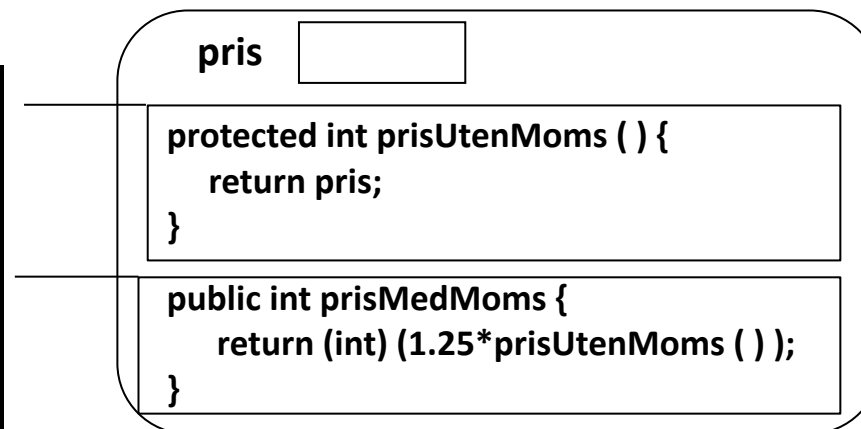
Objekt av
klassen Trompet

Flere polymorfe metoder

```
class Vare {
    protected int pris;
    public void setPris(int p){pris = p;}
    protected int prisUtenMoms() {
        return pris;
    }
    public int prisMedMoms() {
        return (int) (1.25*prisUtenMoms());
    }
}

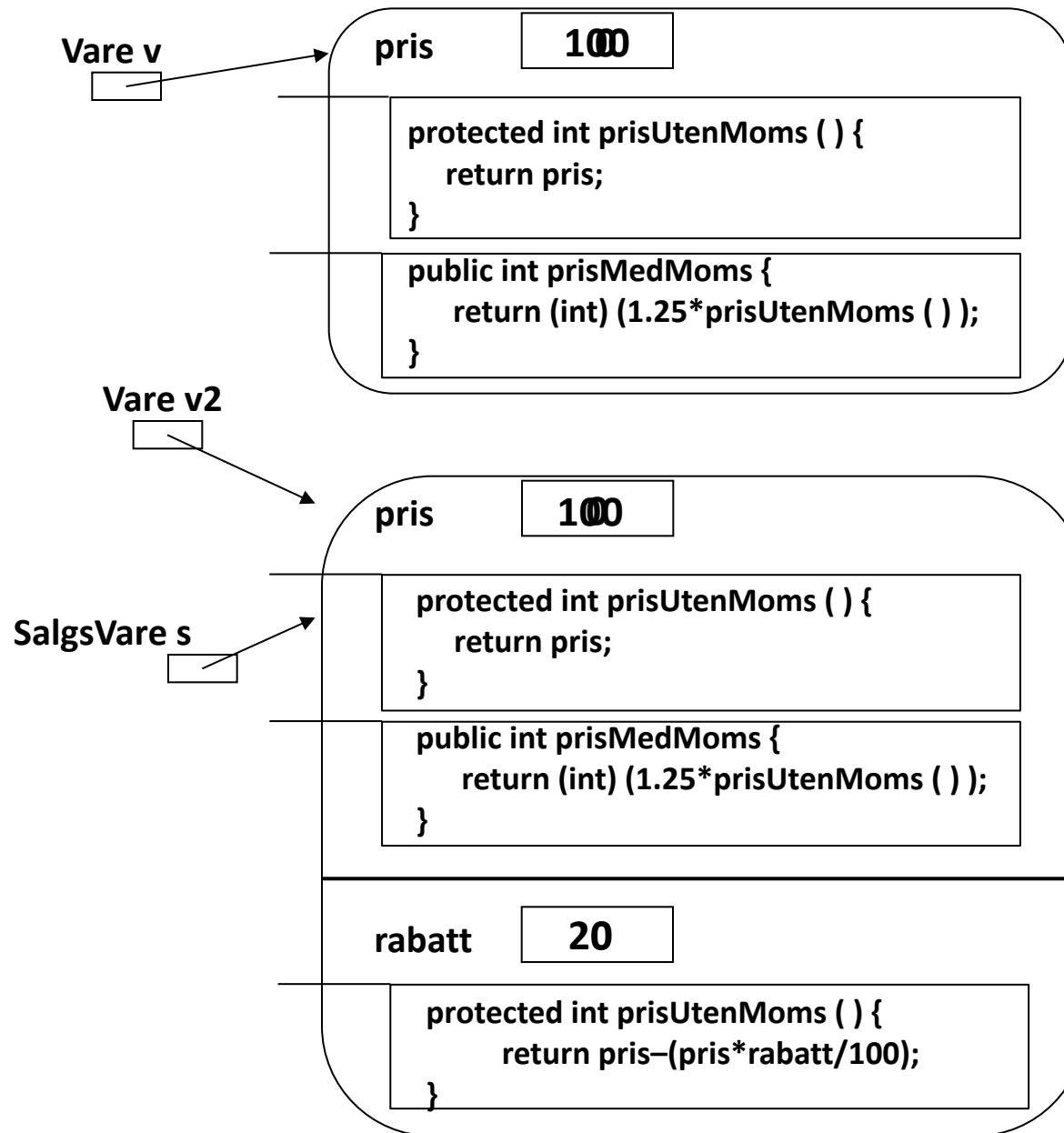
class SalgsVare extends Vare {
    protected int rabatt; // I prosent
    public void setRabatt(int r) {
        rabatt = r;
    }
    @Override
    protected int prisUtenMoms() {
        return (int) pris-(pris*rabatt/100);
    }
}
```



```
Vare v = new Vare();  
v.setPris(100);  
SalgsVare s =  
    new SalgsVare();  
s.setPris(100);  
s.setRabatt(20);  
Vare v2 = s;
```

Hva blir nå:

```
v.prisMedMoms();  
s.prisMedMoms();  
v2.prisMedMoms();
```


Polymorfi: skrivData

- I universitets-eksemplet så vi at klassene Student og Ansatt (før vi hadde lært om subklasser) hadde nesten like skrivData-metoder:

```
// I klassen Student:  
@Override  
public void skrivData() {  
    System.out.println("Navn: " + navn);  
    System.out.println("Telefon: " + tlfnr);  
    System.out.println("Studieprogram: " + program);  
}
```

```
// I klassen Ansatt:  
@Override  
public void skrivData() {  
    System.out.println("Navn: " + navn);  
    System.out.println("Telefon: " + tlfnr);  
    System.out.println("Lønnstrinn: " + lønnstrinn);  
    System.out.println("Timer: " + antallTimer);  
}
```


Nøkkelordet **super**

NYTT

Nøkkelordet **super** brukes til å aksessere variable / metoder i objektets superklasse. Dette kan vi bruke til å la superklassen Person ha en generell **skrivData**, som så kalles i subclassene:

```
// I klassen Person:  
public void skrivData() {  
    System.out.println("Navn: " + navn);  
    System.out.println("Telefon: " + tlfnr);  
}
```

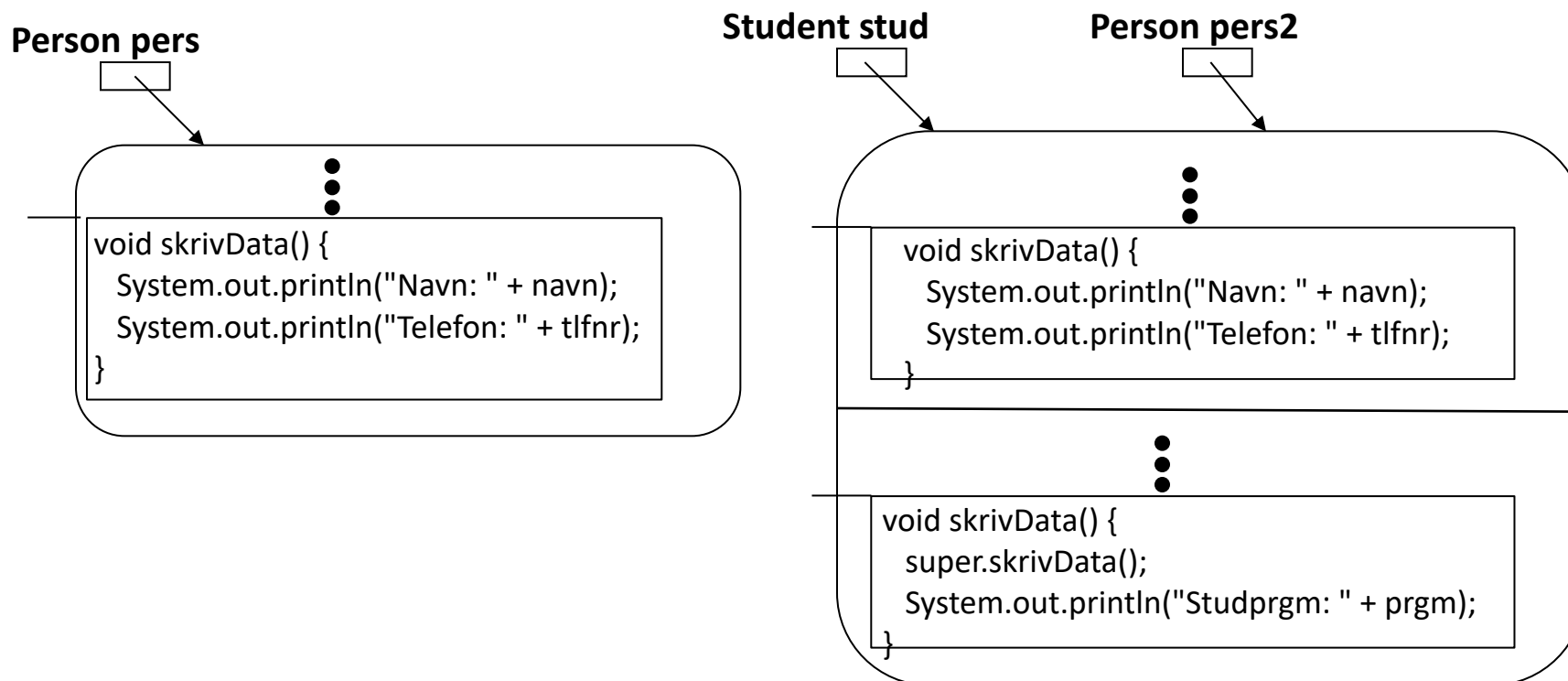
```
// I klassen Student:  
@Override  
public void skrivData() {  
    super.skrivData();  
    System.out.println("Studieprogram: " + program);  
}
```

```
// Tilsvarende i klassen Ansatt:  
@Override  
public void skrivData() {  
    super.skrivData();  
    System.out.println("Lønnstrinn: " + lønnstrinn);  
    System.out.println("Timer: " + antallTimer);  
}
```

```
class StudentRegister {
    public static void main(String [] args) {
        Student stud = new Student();
        Person pers  = new Person();

        stud.skrivData();    // Her brukes definisjonen i Student
        pers.skrivData();   // Her brukes definisjonen i Person

        Person pers2 = stud;
        pers2.skrivData(); // Hvilken definisjon benyttes her?
    }
}
```


Overlaste vs. redefinere

Eng.: Overload vs. override

- Det er vanlig å ha flere definisjoner av en metode med samme navn, men med forskjellige parametre (**forskjellige signaturer**)
f.eks. `System.out.print(19);` og `System.out.print("Hei");`
- Dette kalles overload på engelsk, norsk: overlasting
- Sett fra Java kunne metodene gjerne hatt helt forskjellige navn.
- Det er pga. at programmet skal leses og forstås (og metodene huskes) av andre mennesker at vi bruker det samme navnet
- Overlasting har ikke noe med polymorfi å gjøre !!
- Overlasting bestemmes helt og holdent av kompilatoren (og det er ikke noe å bestemme, det er helt vanlige metoder).

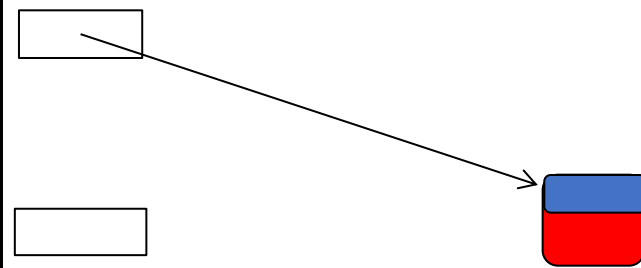
Omdefinering av variable

- En subklasse kan også redefinere (skyggelegge) variable som er definert i superklassen.
- MEN: Dette bør IKKE brukes!!!
  - Sjelden nødvendig
  - Reduserer lesbarheten
  - Kan føre til uventet oppførsel
- Og mer trenger dere ikke å vite om det...

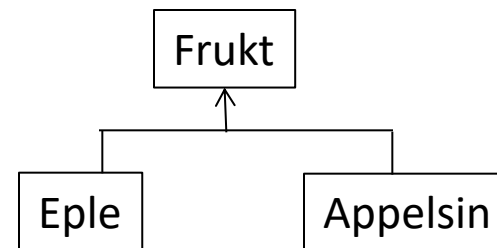
Husk:

Den boolske operatoren **instanceof** hjelper oss å finne ut av hvilken klasse et gitt objekt er, noe som er nyttig i mange tilfeller:

```
class TestFrukt {  
    public static void main(String[] args) {  
        Eple e = new Eple();  
        skrivUt(e);  
    }  
    static void skrivUt(Frukt f) {  
        if (f instanceof Eple)  
            System.out.println("Dette er et eple!");  
        else if (f instanceof Appelsin)  
            System.out.println("Dette er en appelsin!");  
    }  
}
```



```
class Frukt { .. }  
class Eple extends Frukt { .. }  
class Appelsin extends Frukt { .. }
```


Men: Prøv å unngå "instanceof"

Bruk heller
polymorfi
hvis mulig

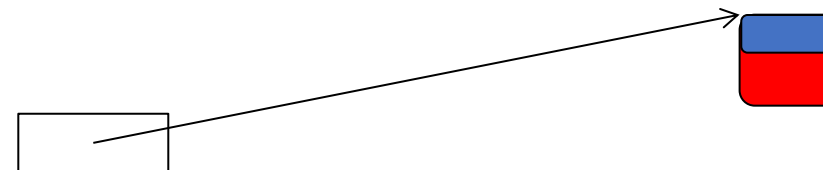
Bedre program:

```
class TestFrukt2 {
    public static void main(String[] args) {
        Frukt2 f = new Eple2();
        f.skrivUt( );
    }
}

abstract class Frukt2 {
    abstract public void skrivUt( );
}

class Eple2 extends Frukt2 {
    @Override
    public void skrivUt( ) {
        System.out.println("Jeg er et eple!");
    }
}

class Appelsin2 extends Frukt2 {
    @Override
    public void skrivUt( ) {
        System.out.println("Jeg er en appelsin!");
    }
}
```

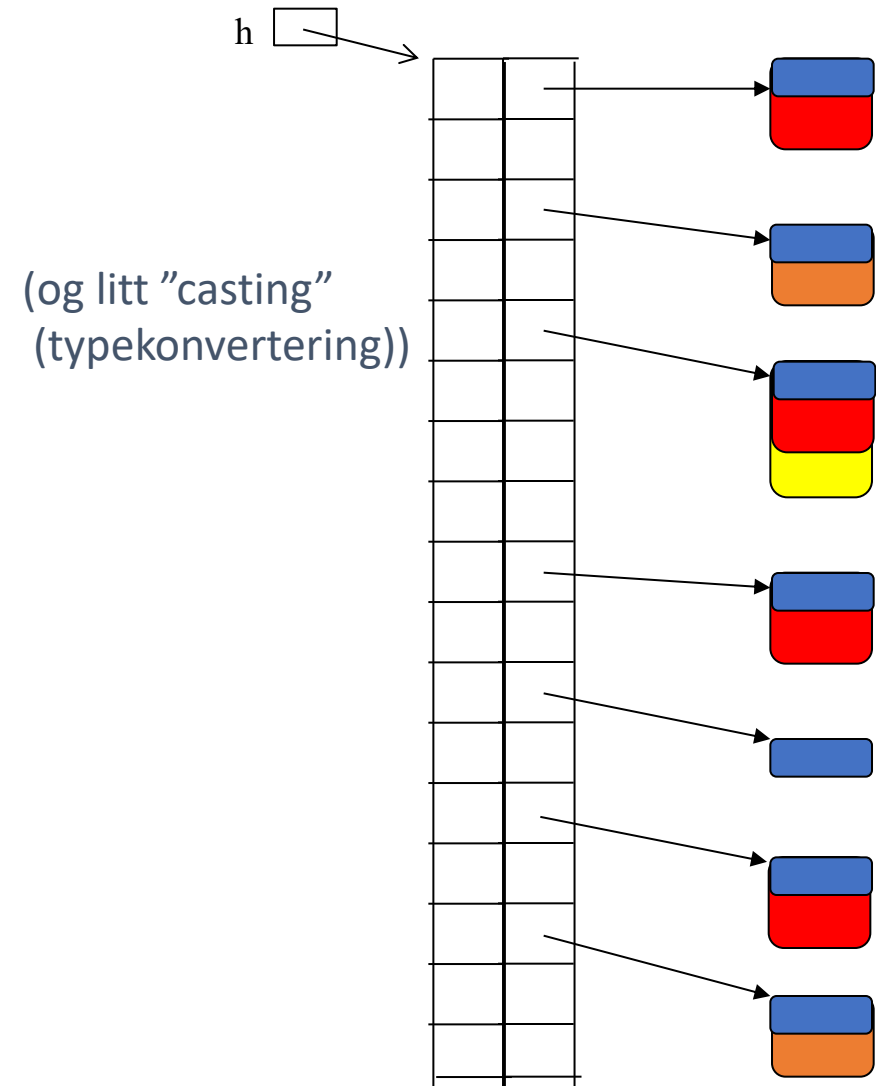

Istedenfor å teste hvilken klasse objektet er av, ber vi objektet gjøre jobben selv. Objektet vet jo best selv hva det er.

```
HashMap <String, Bil> h;  
h = new HashMap <String, Bil> ( );  
// Fyll inn forskjellige biler i hashmap-en  
for (Bil b: h.values()) {  
    // kall på polymorf metode:  
    double skatt = b.skatt();  
    if (b instanceof Personbil) {  
        Personbil pb = (Personbil) b;  
        int pas = pb.passasjerAnt();  
    } else if (b instanceof Lastebil) {  
        Lastebil ls = (Lastebil) b;  
        double lv = ls.hentLast();  
    }  
}
```

```
class Bil {  
    protected double pris;  
    public double skatt(){return 0;}  
}  
  
class Personbil extends Bil {  
    protected int antPass;  
    @Override  
    public double skatt( ){return pris;}  
    public int passasjerAnt( ){return antPass;}  
}  
  
class Lastebil extends Bil {  
    protected double lasteVekt;  
    @Override  
    public double skatt(){return pris * 0.25;}  
    public int hentLast( ){return lasteVekt;}  
}
```

Biler og mer bruk av "instanceof" god

Hvorfor bruker vi subklasser?

1. Klasser og subklasser avspeiler **virkeligheten**
  - Bra når vi skal modellere virkeligheten i et datasystem
2. Klasser og subklasser avspeiler **arkitekturen** til datasystemet / dataprogrammet
  - Bra når vi skal lage et oversiktlig stort program
3. Klasser og subklasser kan brukes til å forenkle og gjøre programmer mer forståelig, og spare arbeid:
Gjenbruk av programdeler
  - "Bottom up" – programmering
    - Lage verktøy
  - "Top down" programmering
    - Postulere verktøy

Nå skal vi se
litt på 3

Gjenbruk av deler av programmer

- Viktig å ikke måtte skrive ny kode hver gang man skal programmere noe nytt
  - Gjenbruk mest mulig av kode du har skrevet før
- Lag kode med henblikk på et den skal brukes (til noe liknende) senere
  - Lag biblioteker
- Bruk andres bibliotek
- Javas eget bibliotek

- Strukturering av kode ("gjenbruk" i samme program)
- IN1000: Gjenbruk av metoder og klasser

Gjenbruk ved hjelp av klasser / subklasser

- Ved **sammensetning / komposisjon**
  - i Oblig 1 - pensum i IN100
  - Deklarer referanser til objekter av klasser du har skrevet før (eller biblioteksklasser)
  - Lag objekter av disse klassen
  - Kall på metoder i disse klassene
- Ved **arv** (nytt i IN1010):
  - Lag en ny klasse som utvider den eksisterende klassen (spesielt viktig ved litt større klasser)
  - Føy til ekstra variabler og metoder

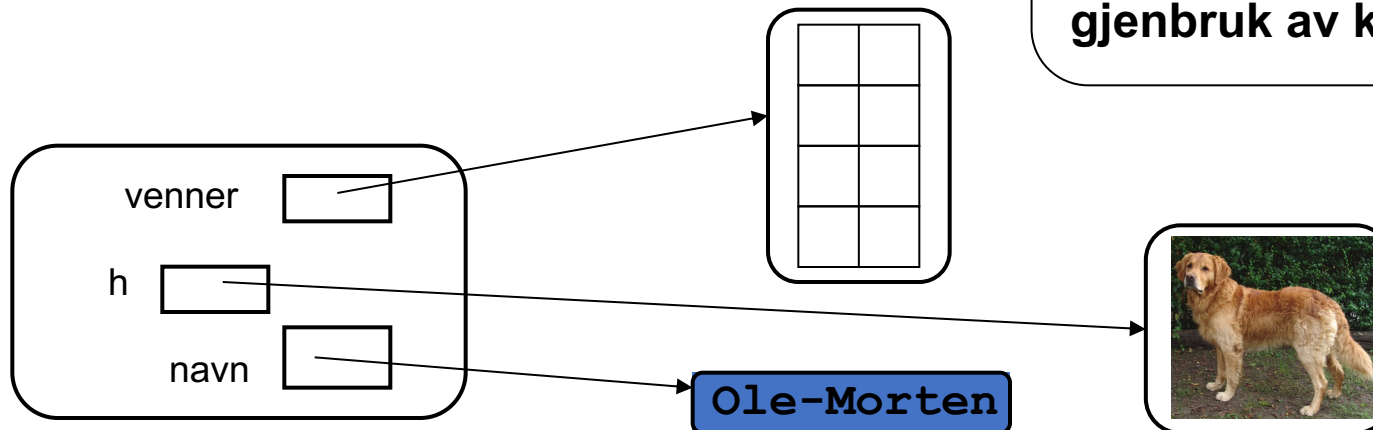

Gjenbruk ved sammensetning / komposisjon

Omtrent som i oblig 1. Ikke noe nytt

```
class Demoklasse {  
    HashMap<String,Person> venner = new HashMap<String,Person>();  
    Husdyr h = new Hund("Passopp");  
    String navn = "Ole-Morten";  
  
    /* + Diverse metoder */  
}
```

'venner', 'h' og 'navn' er deklartert som referansevariable som peker på objekter av andre klasser som allerede eksisterer / gjenbruk av klassedefinisjonene

Gjenbruk ved arv

(domenet er et bibliotek)

```
class Bok {  
    protected String tittel, forfatter;  
}  
  
class Fagbok extends Bok {  
    protected double dewey;  
}  
  
class Skjønnlitterærbok extends Bok {  
    protected String sjanger;  
}  
  
class Bibliotek {  
    protected Bok b1 = new Fagbok();  
    protected Bok b2 = new Skjønnlitterærbok();  
}
```

Arv

Komposisjon

Objekter av
klassene

← Gjenbrukes

← Gjenbrukes

Når skal vi bruke arv?

- Generelt: Ved *er-en* relasjon mellom objektene.
  - En Student er en Person
  - En Ansatt er en Person
- Hva med relasjonene
  - roman – bok?
    - En roman *er en* bok (arv).
  - kapittel – bok?
    - Et kapittel *er ikke* en bok, men et kapittel *er en del av* en bok, og en bok *har/består av* kapitler (sammensetning)
- Relasjoner som *har-en* og *består-av* skal ikke modelleres som subklasser, men ved hjelp av sammensetning / komposisjon (som datafelt (konstanter/variable)).

**Arv vs. delegering
kommer vi tilbake til**

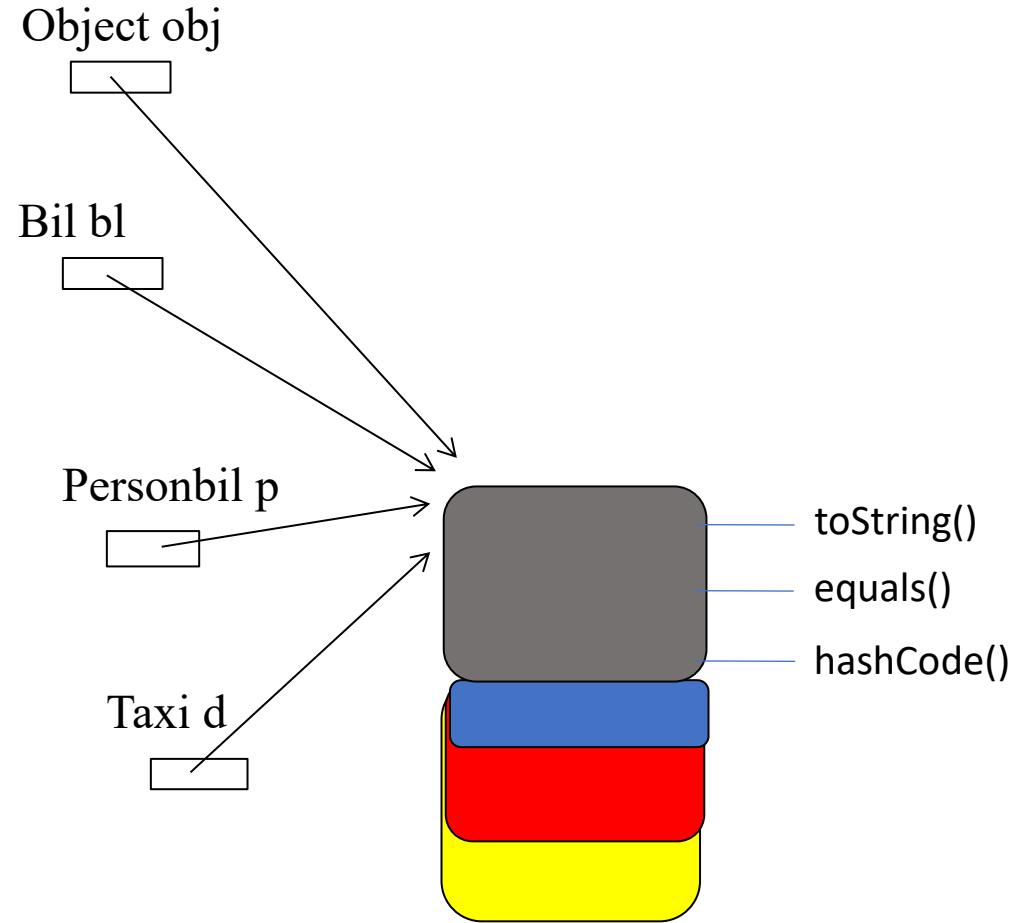
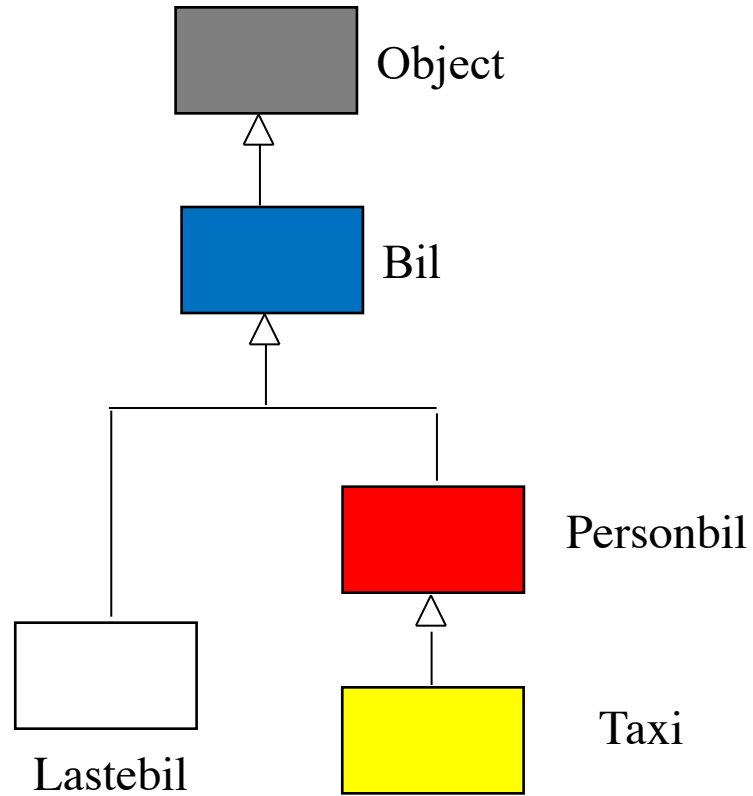

Menti – oppgave

Hvor er det naturlig å bruke komposisjon og hvor er det naturlig med arv ?

class Object

Klassehierarki:

Object: toString og equals

- Klassen Object inneholder bl.a. tre viktige metoder:
  - String toString( )
returnerer en String-representasjon av objektet
  - boolean equals(Object o)
sjekker om to objekter er like (i Object det samme som pekerlighet)
  - int hashCode( )
returnerer en hash-verdi av objektet
- Disse metodene kan man så selv redefinere til å gjøre noe mer fornuftig.
- Poenget er at en bruker av en klasse vet at disse metodene *alltid* vil være definert (pga. polymorfi)

Eksempel på toString og equals

```
class Punkt {  
    protected int x, y;  
    Punkt(int x0, int y0) {  
        x = x0;  
        y = y0;  
    }  
}
```

Anta:

```
Punkt p1 = new Punkt(3,4);  
Punkt p2 = new Punkt(3,4);
```

```
Punkt2 q1 = new Punkt2(3,4);  
Punkt2 q2 = new Punkt2(3,4);
```

Hva blir nå:

```
p1.toString(); Punkt@4d591d15  
p1.equals(p2); false
```

```
q1.toString(); x = 3 y = 4  
q1.equals(q2); true
```

```
class Punkt2 {  
    protected int x, y;  
    Punkt2(int x0, int y0) {  
        x = x0; y = y0;  
    }  
    @Override  
    public String toString() {  
        return ("x = "+x+" y = "+y);  
    }  
    @Override  
    public boolean equals(Object o) {  
        if (!(o instanceof Punkt2))  
            return false;  
        Punkt2 p = (Punkt2) o;  
        return x == p.x && y == p.y;  
    }  
}
```

Konstruktører

Ikke noe nytt her

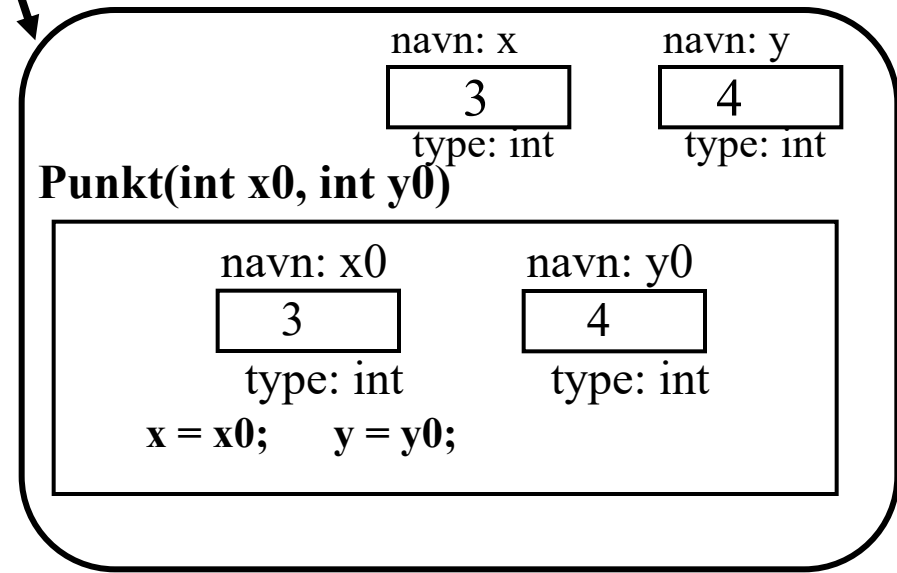
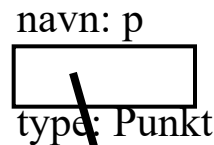
Bruk av konstruktører når vi opererer med "enkle" klasser er ganske ukomplisert. Når vi skriver

```
Punkt p = new Punkt(3,4);
```

skjer følgende:

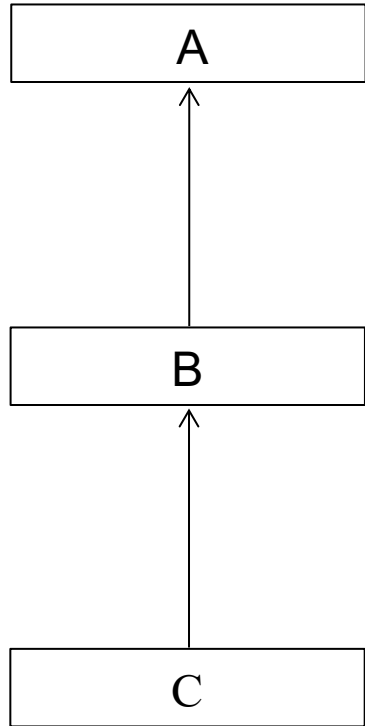
1. Det settes av plass i intern-minnet til et objekt av klassen Punkt og til referansevariablen p.
2. Variablene x og y blir opprettet inne i objektet (instansvariable)
3. Konstruktør-metoden blir kalt med x0=3 og y0=4.
4. Etter at konstruktøren har satt x=3 og y=4, blir verdien av høyresiden i tilordningen
Punkt p = new Punkt(3,4)
adressen (en referanse, peker) til det nye objektet.
5. Tilordningen Punkt p = ... utføres, dvs p settes lik adressen / referansen til objektet.

```
class Punkt {  
    protected int x, y;  
    Punkt(int x0, int y0) {  
        x = x0;  
        y = y0;  
    }  
}
```


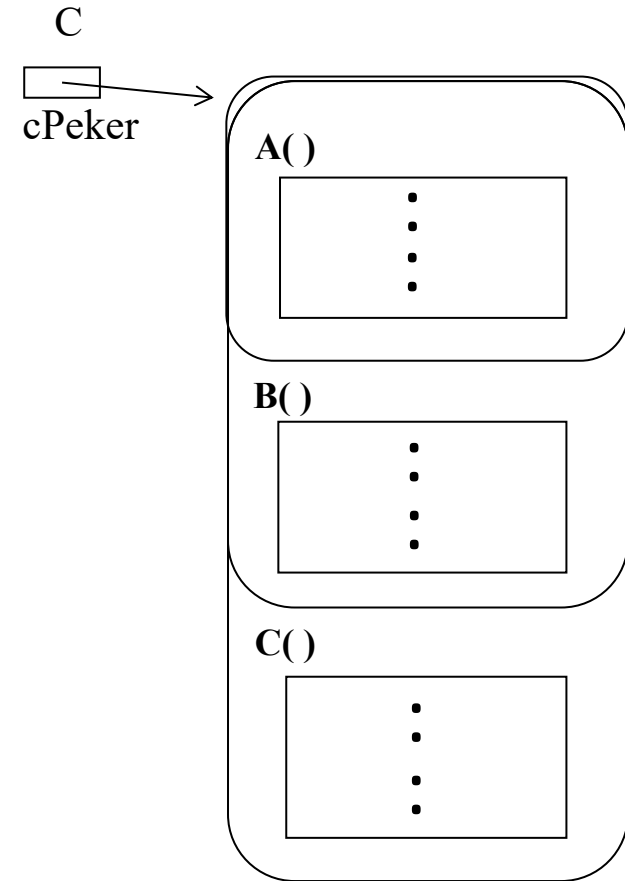

Konstruktører blir noe mer komplisert når vi opererer med arv

- Anta at vi har deklartert tre klasser:
`class A { ... }`
`class B extends A { ... }`
`class C extends B { ... }`
- Hvilken / hvilke konstruktør utføres hvis vi skriver

```
C cPeker = new C();  
?
```


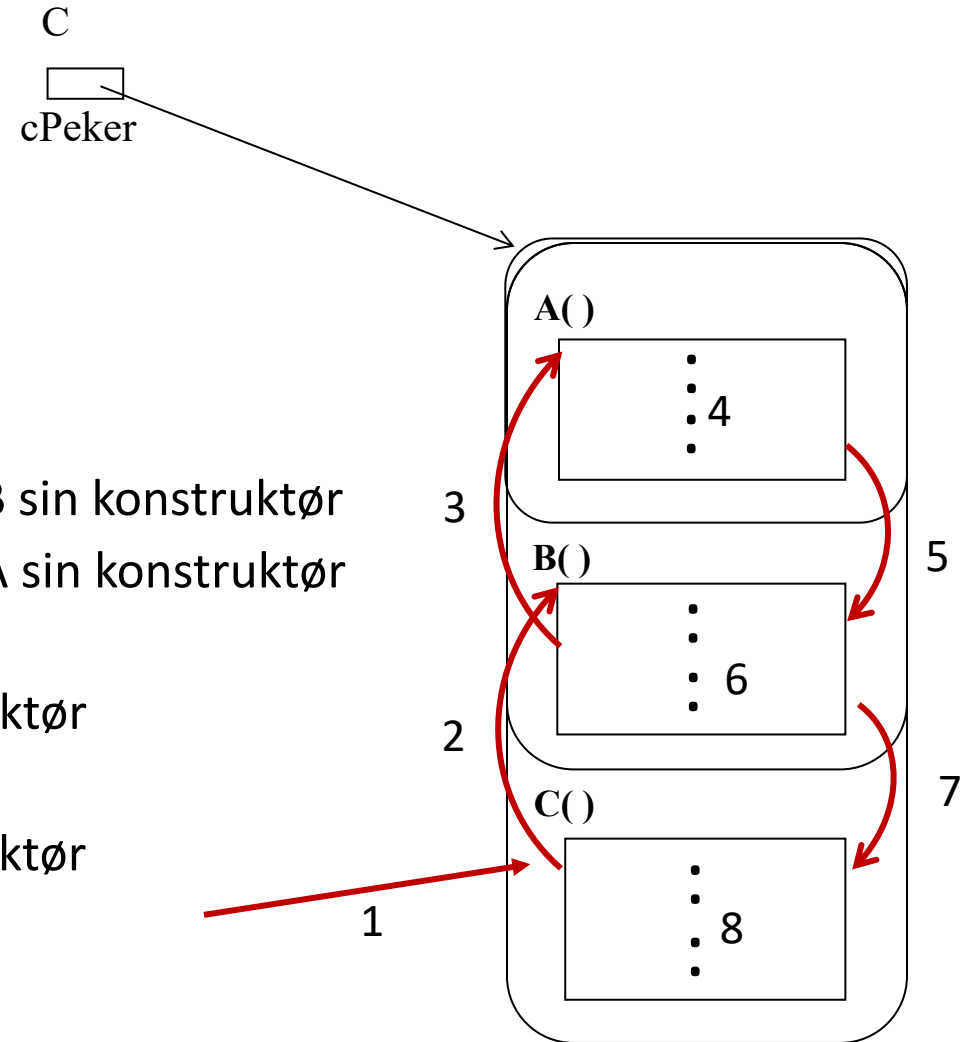
Konstruktører og arv virker slik:

- Anta at vi har deklartert tre klasser:

```
class A { ... }
class B extends A { ... }
class C extends B { ... }
```

- Når vi skriver **new C ()** skjer følgende:

1. Konstruktøren til C kalles (som vanlig)
2. Konstruktøren til C starter med å kalle på B sin konstruktør
3. Konstruktøren til B starter med å kalle på A sin konstruktør
4. Så utføres A sin konstruktør
5. Kontrollen kommer tilbake til B sin konstruktør
6. Så utføres B sin konstruktør
7. Kontrollen kommer tilbake til C sin konstruktør
8. Så utføres C sin konstruktør

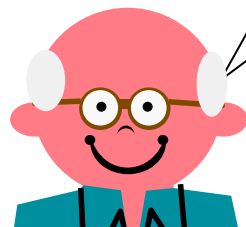

Kall på superklassens-konstruktør

- Superklassens konstruktør kalles fra en subklasse ved å si:
  - **super ( ) ;**
    - vil kalle på en konstruktør uten parametre
  - **super (5, "test") ;**
    - om vi vil kalle på en konstruktør med to parametre (int og String)
- Et kall på super **må legges helt i begynnelsen av** konstruktøren.
- Kaller man ikke super eksplisitt, vil Java **selv legge inn kall på super( )** helt først i konstruktøren når programmet kompileres.
- Hvis en klasse ikke har noen konstruktør, legger Java inn en tom konstruktør med kallet super();

NB! NB!
Det er forskjell på
super.
og
super(. . .)

Eksempel 1

Anta at vi har følgende klasser:

```
class Person {  
    protected String fødselsnr;  
  
    Person() {  
        fødselsnr = "12030167890";  
    }  
}  
  
class Student extends Person {  
    protected int studID;  
  
    Student() {...}  
}
```

Anta to konstruktører:

```
Student() {  
    super();  
    studID = 42;  
}
```

eller:

```
Student() {  
    studID = 42;  
}
```

Disse to er helt ekvivalente!

Hva skjer hvis Student ikke har noen konstruktør : ?

```
class Student extends Person {  
    protected int studID = 42;  
}
```

Eksempel 2

Her er noen forslag
til konstruktører:

Anta at vi har følgende klasser:

```
class Person {  
    protected String fødselsnr;  
  
    Person(String fnr) {  
        fødselsnr = fnr;  
    }  
}  
  
class Student extends Person {  
    protected int studID;  
  
    Student() {...}  
}
```

```
Student() {  
    studID = 42;  
}
```

```
Student() {  
    super("12030145787");  
    studID = 42;  
}
```

```
Student(String nr){  
    super(nr);  
    studID = 42;  
}
```

```
Student(String nr, int id){  
    super(nr);  
    studID = id;  
}
```


Eksempel 3


```
class Bygning {
    Bygning() {
        System.out.println("Bygning");
    }
}

class Bolighus extends Bygning {
    Bolighus() {
        System.out.println("Bolighus");
    }
}

class Blokk extends Bolighus {
    Blokk() {
        System.out.println("Blokk");
    }
}

public static void main(String[] args) {
    new Blokk();
}
}
```

Hva blir utskriften
fra dette
programmet?

Når programmet kompileres

```
class Bygning {
    Bygning() {
        System.out.println("Bygning");
    }
}

class Bolighus extends Bygning {
    Bolighus() {
        System.out.println("Bolighus");
    }
}

class Blokk extends Bolighus {
    Blokk() {
        System.out.println("Blokk");
    }
}

public static void main(String[] args) {
    new Blokk();
}
}
```

Java føyer selv på
'super()' i disse tre
konstruktørene før
programmet utføres

Når programmet utføres

```
class Bygning {  
    Bygning() {  
        super( );  
        System.out.println("Bygning");  
    }  
}  
  
class Bolighus extends Bygning {  
    Bolighus() {  
        super( );  
        System.out.println("Bolighus");  
    }  
}  
  
class Blokk extends Bolighus {  
    Blokk() {  
        super( );  
        System.out.println("Blokk");  
    }  
}  
  
public static void main(String[] args) {  
    new Blokk();  
}
```

4.

5.

3.

2.

Til Object sin konstruktør

Her starter eksekveringen

1.

Når programmet utføres (forts.)

Tilbake fra Object
sin konstruktør

7.

Nå er
Bygning
skrevet ut

8.

Nå er
Bolighus
skrevet ut

9.

Nå er **Blokk**
skrevet ut

```
class Bygning {
    Bygning() {
        super( ); ← 6.
        System.out.println("Bygning");
    }
}

class Bolighus extends Bygning {
    Bolighus() {
        super( );
        System.out.println("Bolighus");
    }
}

class Blokk extends Bolighus {
    Blokk() {
        super( );
        System.out.println("Blokk");
    }
}

public static void main(String[] args) {
    new Blokk();
}
```

Eksempel 4

```
class Bygning {
    Bygning() {
        System.out.println("Bygning");
    }
}

class Bolighus extends Bygning {
    Bolighus(int i) {
        System.out.println("Bolighus nr " + i);
    }
}

class Blokk extends Bolighus {
    Blokk() {
        System.out.println("Blokk");
    }
}

public static void main(String[] args) {
    new Blokk();
}
}
```

Hva skjer i dette eksemplet?

Merk:
Konstruktøren i klassen Bolighus har nå en parameter.

Når programmet kompileres

```
class Bygning {
    Bygning() {
        super( );
        System.out.println("Bygning");
    }
}

class Bolighus extends Bygning {
    Bolighus(int i) {
        super( );
        System.out.println("Bolighus");
    }
}

class Blokk extends Bolighus {
    Blokk() {
        super( );
        System.out.println("Blokk");
    }
}

public static void main(String[] args) {
    new Blokk();
}
}
```

Java legger igjen til
kall på super() i alle
konstruktørene.

Men: Super-kallet matcher
ikke Bolighus-konstruktøren i
antall parametre!

Mulige løsninger:

1. Selv legge til kall på super,
med argument,
i konstruktøren i Blokk.
2. Legge til en tom konstruktør
i Bolighus.

Flere konstruktører

```
class Bygning {
    Bygning() {
        System.out.println("Bygning");
    }
}

class Bolighus extends Bygning {
    Bolighus() {
        System.out.println("Bolighus");
    }
    Bolighus(int i) {
        System.out.println("Bolighus nr " + i);
    }
}

class Blokk extends Bolighus {
    Blokk() {
        System.out.println("Blokk");
    }

    public static void main(String[] args) {
        new Blokk();
    }
}
```

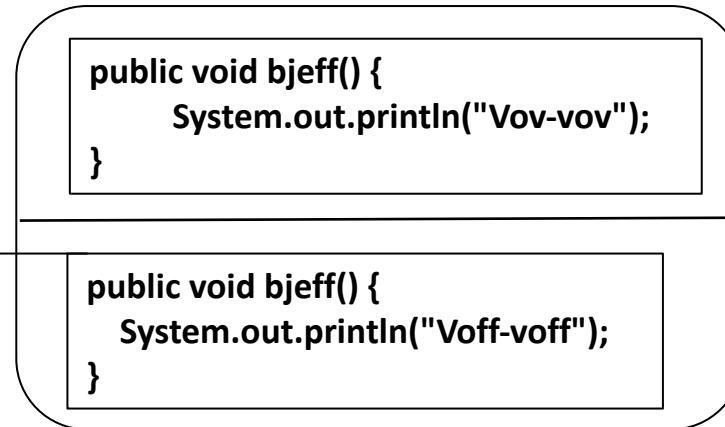
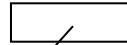
Da brukes den konstruktøren som her de samme parametrene som på kallstedet (samme som overlasting)

Hoved "take-away" i dag (polymorfi)

Dette er en rasehund i virkeligheten
(i alle fall et bilde av en)

VanligHund g

VanligHund-del
av objektet

Rasehund-del
av objektet

Dette er et rasehundobjekt
inne i datamaskinen

g.bjeff( ) gir Voff-voff

Oppsummering

- Polymorfi lar objekter gjøre det de "egentlig" kan:
  - At kallet kan utføres bestemmes av kompilatoren
  - Hvilken metode som utføres bestemmes av kjøretidsystemet
    - Det er den metoden i objektet som er definert dypest i klassehierarkiet som utføres
- Metodene må da ha samme signatur
  - Dette kalles redefinerings – engelsk: override
- Samme navn - ulik signatur – kalles overlastering (engelsk: overload)
  - Sett fra Java kunne de like gjerne hatt forskjellig navn
- Det er forskjell på `super.` og `super( )`
- Pass på konstruktører i subklasser (reglene på lysark 44)